

اطلاعات دوره		
<p>اطلاعات مدرس / مدرسین</p> <p>نام مدرس / مدرسین همکار: سیاوش سنگی – مریم علی قلیزاده</p> <p>رتبه علمی: مربی</p> <p>رشته تحصیلی: آموزش هوشبری</p> <p>محل کار: دانشکده پرستاری مامایی گروه اتاق عمل و هوشبری</p> <p>تلفن تماس: ۰۲۱۸۸۲۰۲۵۳۵</p> <p>پست الکترونیک: MaryamAligholizadeh@sbmu.ac.ir</p>	<p>اطلاعات مسئول درس</p> <p>نام مسئول درس: دکتر همایون بنا درخشان</p> <p>رتبه علمی: استادیار</p> <p>رشته تحصیلی: آموزش پزشکی</p> <p>محل کار: دانشکده پرستاری مامایی گروه اتاق عمل و هوشبری</p> <p>تلفن تماس: ۰۲۱۸۸۲۰۲۵۳۵</p> <p>پست الکترونیک: h_bderakhshan@yahoo.com</p>	<p>اطلاعات مربوط به درس</p> <p>گروه آموزشی ارائه دهنده: گروه اتاق عمل و هوشبری</p> <p>نام درس: مهارت های پرستاری و کار در اتاق عمل</p> <p>نوع و تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری یک واحد عملی)</p> <p>پیش نیاز / هم نیاز: ندارد</p> <p>رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی هوشبری – ترم ۱</p> <p>محل برگزاری دوره: دانشکده پرستاری مامایی</p> <p>روز و ساعت کلاس: –</p>
<p>تاریخ آخرین ویرایش: شهریور ۱۴۰۴</p>		
<p>شرح درس:</p> <p>این درس به دانشجویان مفاهیم اولیه و مهارت های پرستاری از بیمار و اصول کار در اتاق عمل را آموزش می دهد. دانشجویان با مفاهیم سلامت و بیماری، نیازهای اساسی انسان، حقوق بیمار، و اصول مراقبت از بیمار در بخش و اتاق عمل آشنا می شوند. همچنین، دانشجویان با اصول ضد عفونی، استریلیزاسیون، و آماده سازی بیمار برای عمل جراحی آشنا شده و مهارت های لازم برای کار در اتاق عمل را فرا می گیرند.</p>		

طرح درس روزانه

شماره جلسه	هدف کلی	هدف اختصاصی	پیامد مورد انتظار (هدف رفتاری)	حیطه و سطح اهداف رفتاری			رویکرد آموزشی ^۱	روش یاددهی ^۲	روش یادگیری ^۳	ابزار آموزشی	روش ارزشیابی ^۴	مدرس / مدرسین	درصد نمره
				دانش	نگرش	مهارت							
اول	آشنایی با مفاهیم سلامت و بیماری.	تعریف سلامت و بیماری از دیدگاه های مختلف (WHO)، بیومدیکال و اجتماعی را توضیح دهد.	فراگیر بتواند تفاوت سلامت و بیماری را بیان کند. فراگیر بتواند عوامل مؤثر بر سلامت را مثال بزند.	*	*		حضور	سخنرانی- بحث در گروه کوچک- پرسش و پاسخ	مشارکت فعال حضور در کلاس	ویدئو پروژکتور و اسلاید	سوال و جواب تکوینی	سیاوش سنگی- مریم علی قلیزاده	

^۱ رویکرد مجازی یا حضوری (جهت رویکرد مجازی موافقت مدیرگروه و شورای آموزشی پیوست شود)

^۲ روش های یاددهی-یادگیری مرتبط مجازی مانند کلاس آنلاین همزمان، کلاس آنلاین غیر هم زمان، کلاس وارونه، روش های شبیه سازی، بازی وارسازی و فروم های گفت و گو و .... و روش های یاددهی-یادگیری مانند سخنرانی، بحث

در گروه کوچک، بازی وارسازی، پرسش و پاسخ، یادگیری مبتنی بر حل مسأله، یادگیری مبتنی بر سناریو، یادگیری مبتنی بر ارائه پروژه و ....

^۳ حضور فعال، مشاهده فعالیت، انجام فعالیت، برگزاری کنفرانس، شرکت در راند، شرکت در ژورنال کلاب

^۴ روش ارزشیابی تکوینی به شیوه سوال و جواب، حضور فعال و .... و ارزشیابی تراکمی هم می تواند روش ارزشیابی همتا، آزمون کتبی و ...

											محیط، سبک زندگی، خدمات سلامت) را شناسایی کند.		
دوم	آشنایی با نیازهای اساسی انسان و حقوق بیمار.	ظریه مازلو در نیازهای انسانی را شرح دهد. اصول حقوق بیمار (رازداری، آگاهی، احترام) را توضیح دهد.	* فراگیر بتواند نیازهای اساسی انسان را طبقه بندی کند. فراگیر بتواند سه حق اساسی بیمار را ذکر نماید.	حضور	سخنرانی- بحث در گروه کوچک- پرسش و پاسخ	مشارکت فعال حضور در کلاس	ویدئو پروژکتور و اسلاید	سوال و جواب تکوینی	سیاوش سنگی- مریم علی قلیزاده				
سوم	آشنایی با اصول ارتباطات و مهارت های ارتباطی با بیمار.	تحلیل اصول ارتباطات مؤثر در محیط درمانی بررسی مهارت های ارتباطی غیر کلامی و کلامی با بیمار	* فراگیر اصول ارتباطات را در تعامل با بیمار به کار گیرد. فراگیر حداقل دو مهارت ارتباطی را در یک نقش آفرینی شبیه سازی کند.	حضور	سخنرانی- بحث در گروه کوچک- پرسش و پاسخ	مشارکت فعال حضور در کلاس	ویدئو پروژکتور و اسلاید- روش های شبیه سازی	سوال و جواب تکوینی	سیاوش سنگی- مریم علی قلیزاده				

چهارم	آشنایی با اصول دارو درمانی و محاسبات دارویی	بررسی اصول فارماکولوژیک دارو درمانی تحلیل روش های محاسبات دارویی برای دوزهای ایمن	فراگیر اصول دارو درمانی را در یک مورد بالینی توضیح دهد. فراگیر محاسبات دارویی برای حداقل دو دارو را انجام دهد.	*	*	*	حضور	سخنرانی- بحث در گروه کوچک- پرسش و پاسخ	مشارکت فعال حضور در کلاس	ویدئو پروژکتور و اسلاید	مشاهده عملکرد عملی	سیاوش سنگی- مریم علی قلیزاده
پنجم	آشنایی با اصول کار در بخش های بستری	شناسایی ساختار و عملکرد بخش های بستری بررسی پروتکل های ایمنی و بهداشتی در بخش های بستری	فراگیر اصول کار در بخش های بستری را در یک سناریوی کاری رعایت کند. فراگیر حداقل دو پروتکل ایمنی را توضیح دهد.	*	*	*	حضور	سخنرانی- بحث در گروه کوچک- پرسش و پاسخ	مشارکت فعال حضور در کلاس	ویدئو پروژکتور و اسلاید	سوال و جواب تکوینی	سیاوش سنگی- مریم علی قلیزاده
ششم	آشنایی با پرونده های بیمار و	تحلیل اجزای پرونده بیمار و اهمیت آن	فراگیر اجزای پرونده بیمار را شناسایی و ثبت کند.	*	*	*	حضور	سخنرانی- بحث در گروه کوچک-	مشارکت فعال حضور در کلاس	ویدئو پروژکتور و اسلاید	سوال و جواب تکوینی	سیاوش سنگی- مریم علی قلیزاده

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

علی قلیزاده				پرسش و پاسخ					فراگیر حداقل دو گزارش استاندارد را بنویسد.	بررسی اصول حقوقی و اخلاقی ثبت گزارش	اصول ثبت گزارش	
سیاوش سنگی - مریم علی قلیزاده	سوال و جواب تکوینی	ویدئو پروژکتور و اسلاید	مشارکت فعال حضور در کلاس	سخنرانی - بحث در گروه کوچک - پرسش و پاسخ	حضور		*	*	فراگیر مراحل پذیرش بیمار را در یک فرآیند شبیه سازی توضیح دهد. فراگیر حداقل دو الزام پزشکی پذیرش را رعایت کند.	بررسی مراحل پذیرش بیمار در بخش و اتاق عمل تحلیل الزامات اداری و پزشکی در پذیرش.	آشنایی با اصول پذیرش بیمار به بخش و اتاق عمل	هفتم
سیاوش سنگی - مریم علی قلیزاده	سوال و جواب تکوینی	ویدئو پروژکتور و اسلاید	مشارکت فعال حضور در کلاس	سخنرانی - بحث در گروه کوچک - پرسش و پاسخ	حضور		*	*	فراگیر تاریخچه اتاق عمل را با ذکر حداقل سه مرحله کلیدی توضیح دهد. فراگیر ساختار اتاق عمل را توصیف کند.	تحلیل تاریخچه تکامل اتاق عمل بررسی ساختار فیزیکی و طراحی اتاق عمل استاندارد	آشنایی با تاریخچه و ساختار اتاق عمل	هشتم

نهم	آشنایی با قوانین و مقررات اتاق عمل	شناسایی قوانین ایمنی و بهداشتی اتاق عمل بررسی مقررات اخلاقی و حقوقی در اتاق عمل	فراگیر قوانین اتاق عمل را در یک سناریوی کاری رعایت کند. فراگیر حداقل دو مقررات اخلاقی را توضیح دهد.	*	*	حضور	سخنرانی- بحث در گروه کوچک- پرسش و پاسخ یادگیری مبتنی بر حل مسأله	انجام فعالیت نمایش عملی	ویدئو پروژکتور و اسلاید روش های شبیه سازی	مشاهده عملکرد عملی	سیاوش سنگی- مریم علی قلیزاده
دهم	آشنایی با وسایل و تجهیزات اتاق عمل	شناسایی انواع وسایل جراحی و تجهیزات فنی بررسی کاربرد و نگهداری تجهیزات اتاق عمل	فراگیر حداقل پنج وسیله اتاق عمل را شناسایی کند. فراگیر کاربرد تجهیزات را توضیح دهد.	*	*	حضور	سخنرانی- بحث در گروه کوچک- پرسش و پاسخ	مشارکت فعال حضور در کلاس	ویدئو پروژکتور و اسلاید	مشاهده عملکرد عملی	سیاوش سنگی- مریم علی قلیزاده
یازدهم	تحلیل نقش های اعضای تیم جراحی	تحلیل نقش های اعضای تیم جراحی	فراگیر نقش های تیم جراحی را در یک سناریو توصیف کند.	*	*	حضور	سخنرانی- بحث در گروه کوچک-	مشارکت فعال حضور در کلاس	ویدئو پروژکتور و اسلاید	مشاهده عملکرد عملی	سیاوش سنگی- مریم علی

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

علی قلیزاده				پرسش و پاسخ					فراگیر اصول روابط حرفه‌ای را در تعامل تیمی به کار گیرد.	بررسی اصول روابط حرفه‌ای و همکاری تیمی	بررسی اصول روابط حرفه‌ای و همکاری تیم	
سیاوش سنگی - مریم علی قلیزاده	مشاهده عملکرد عملی	روش های شبیه سازی - تجهیزات واقعی	انجام فعالیت نمایش عملی	یادگیری مبتنی بر حل مسأله - نمایش عملی روی تجهیزات	حضور		*	*	فراگیر حداقل سه خطر شغلی را شناسایی کند. فراگیر اصول حفاظت فردی را در یک سناریوی کاری رعایت کند.	شناسایی خطرات شغلی در محیط درمانی بررسی روش‌های حفاظت فردی و پیشگیری	آشنایی با اصول حفاظت فردی و پیشگیری از خطرات شغلی	دوازدهم
سیاوش سنگی - مریم	سوال و جواب تکوینی	ویدئو پروژکتور و اسلاید	مشارکت فعال حضور در کلاس	سخنرانی - بحث در گروه کوچک -	حضور		*	*	فراگیر وظایف کارشناس هوشبری را توضیح دهد.	تحلیل وظایف اصلی کارشناس هوشبری در اتاق عمل	آشنایی با شرح وظایف کارشناس هوشبری	سیزدهم

علی قلیزاده				پرسش و پاسخ					فراگیر حداقل دو مسئولیت قانونی را اجرا کند.	بررسی مسئولیت‌های قانونی و اخلاقی کارشناس هوشبری		
سیاوش سنگی - مریم علی قلیزاده	سوال و جواب تکوینی	ویدئو پروژکتور و اسلاید	مشارکت فعال حضور در کلاس	سخنرانی - بحث در گروه کوچک - پرسش و پاسخ	حضور		*	*	فراگیر حداقل پنج نوع جراحی را شناسایی کند. فراگیر اصطلاحات مربوطه را در یک متن توضیح دهد	شناسایی انواع جراحی‌های شایع و طبقه‌بندی آن‌ها بررسی اصطلاحات فنی و پزشکی جراحی	آشنایی با انواع اعمال جراحی و اصطلاحات مربوطه	چهاردهم
سیاوش سنگی - مریم علی قلیزاده	مشاهده عملکرد عملی	روش های شبیه‌سازی - تجهیزات واقعی	انجام فعالیت نمایش عملی	یادگیری مبتنی بر حل مسأله - نمایش عملی روی تجهیزات	حضور	*	*	*	فراگیر حداقل پنج نوع جراحی را شناسایی کند. فراگیر اصطلاحات مربوطه را در یک متن توضیح دهد	شناسایی انواع جراحی‌های شایع و طبقه‌بندی آن‌ها بررسی اصطلاحات فنی	آشنایی با انواع اعمال جراحی و اصطلاحات مربوطه	پانزدهم

											و پزشکی جراحی		
سیاوش سنگی - مریم علی قلیزاده	سوال و جواب تکوینی	ویدئو پروژکتور و اسلاید	مشارکت فعال حضور در کلاس	سخنرانی - بحث در گروه کوچک - پرسش و پاسخ	حضور	*	*	*	فراگیر بتواند اصول ضد عفونی و استریلیزاسیون را اجرا کند.	شناخت اصول ضد عفونی و استریلیزاسیون در اتاق عمل.	آشنایی با اصول ضد عفونی و استریلیزاسیون یون در اتاق عمل.	شانزدهم	
سیاوش سنگی - مریم علی قلیزاده	سوال و جواب تکوینی - مشاهده عینی	ویدئو پروژکتور و اسلاید - روش های شبه سازی - تجهیزات واقعی	مشارکت فعال حضور در کلاس - انجام فعالیت نمایش عملی	سخنرانی - بحث در گروه کوچک - پرسش و پاسخ - یادگیری مبتنی بر حل مسأله - نمایش عملی روی تجهیزات	حضور	*	*	*	فراگیر بتواند شست و شوی دست به روش بهداشتی و جراحی را طبق استاندارد WHO انجام دهد. فراگیر بتواند دستکش استریل را بدون آلودگی به درستی بپوشد.	مراحل شست و شوی اصولی دستها (روتین، بهداشتی و جراحی) را اجرا کند. روش صحیح پوشیدن دستکش استریل را انجام دهد	شست و شوی اصولی دست و پوشیدن دستکش استریل	هفدهم	

هجدهم	حفاظت فردی و پیشگیری از خطرات شغلی	استفاده صحیح از PPE (دستکش، ماسک، گان) را اجرا کند. اقدامات پیشگیری از خطرات سوزن‌گزیدگی و تماس با خون را انجام دهد.	فراگیر بتواند به‌درستی از PPE استفاده کند. فراگیر بتواند اقدام صحیح در مواجهه با سوزن‌گزیدگی را انجام دهد.	*	*	*	حضور	سخنرانی- بحث در گروه کوچک- پرسش و پاسخ- یادگیری مبتنی بر حل مسأله- نمایش عملی روی تجهیزات	مشارکت فعال حضور در کلاس- انجام فعالیت نمایش عملی	ویدئو پروژکتور و اسلاید- روش های شبیه‌سازی- تجهیزات واقعی	سوال و جواب تکوینی- مشاهده عینی	سیاوش سنگی- مریم علی قلیزاده	
نوزدهم	آشنایی با علائم حیاتی و روش‌های اندازه‌گیری آنها	اجرای تکنیک‌های اندازه‌گیری علائم حیاتی تفسیر داده‌های علائم حیاتی در شرایط بالینی	فراگیر علائم حیاتی را در یک مدل شبیه‌سازی اندازه‌گیری کند. فراگیر حداقل دو داده غیر طبیعی را تفسیر کند.	*	*	*	حضور	سخنرانی- بحث در گروه کوچک- پرسش و پاسخ- یادگیری	مشارکت فعال حضور در کلاس- انجام فعالیت نمایش عملی	ویدئو پروژکتور و اسلاید- روش های شبیه‌سازی- تجهیزات واقعی	سوال و جواب تکوینی- مشاهده عینی	سیاوش سنگی- مریم علی قلیزاده	

					مبتنی بر حل مسأله- نمایش عملی روی تجهیزات								
سیاوش سنگی- مریم علی قلیزاده	سوال و جواب تکوینی- مشاهده عینی	ویدئو پروژکتور و اسلاید- روش های شبيه سازی- تجهیزات واقعی	مشارکت فعال حضور در کلاس- انجام فعالیت نمایش عملی	سخنرانی- بحث در گروه کوچک- پرسش و پاسخ- یادگیری مبتنی بر حل مسأله- نمایش عملی روی تجهیزات	حضور	*	*	*	فراگیر تزریق عضلانی را در یک مدل اجرا کند. فراگیر حداقل دو عارضه تزریق را شناسایی و پیشگیری کند.	اجرای تزریق های عضلانی و زیرجلدی با رعایت ایمنی مدیریت تزریق های داخل وریدی و داخل جلدی	آشنایی با روش های تزریق دارو (عضلانی، داخل وریدی، زیرجلدی و داخل جلدی)	بیستم	
سیاوش سنگی- مریم	سوال و جواب تکوینی- اسلاید- اسلاید	ویدئو پروژکتور و اسلاید- اسلاید	مشارکت فعال حضور در	سخنرانی- بحث در گروه	حضور	*	*	*	فراگیر راه وریدی را در یک مدل	اجرای برقراری ورید مرکزی و محیطی	آشنایی با روش های برقراری راه	بیست ویکم	

	علی قلیزاده	مشاهده عینی	روش های شبیه سازی- تجهیزات واقعی	کلاس- انجام فعالیت نمایش عملی	کوچک- پرسش و پاسخ- یادگیری مبتنی بر حل مسأله- نمایش عملی روی تجهیزات				شبیه سازی برقرار کند. فراگیر سرعت تزریق را برای حداقل دو سناریو تنظیم کند	تنظیم سرعت تزریق بر اساس دستور پزشک	وریدی و تنظیم سرعت تزریق		
	سیاوش سنگی- مریم علی قلیزاده	سوال و جواب تکوینی- مشاهده عینی	ویدئو پروژکتور و اسلاید- روش های شبیه سازی- تجهیزات واقعی	مشارکت فعال حضور در کلاس- انجام فعالیت نمایش عملی	سخنرانی- بحث در گروه کوچک- پرسش و پاسخ- یادگیری مبتنی بر حل مسأله- نمایش عملی روی تجهیزات	حضور	*	*	*	فراگیر راه وریدی را در یک مدل شبیه سازی برقرار کند. فراگیر سرعت تزریق را برای حداقل دو سناریو تنظیم کند	اجرای برقراری ورید مرکزی و محیطی تنظیم سرعت تزریق بر اساس دستور پزشک	آشنایی با روش های برقراری راه وریدی و تنظیم سرعت تزریق	بیست و دو

بیست و سه	آشنایی با سوند معده و مثانه	اجرای سوندگذاری معده با رعایت بهداشت مدیریت سوند مثانه و عوارض آن	فراگیر سوند معده را در یک مدل اجرا کند. فراگیر حداقل دو عارضه سوند مثانه را مدیریت کند.	*	*	*	حضور	سخنرانی- بحث در گروه کوچک- پرسش و پاسخ- یادگیری مبتنی بر حل مسأله- نمایش عملی روی تجهیزات	مشارکت فعال حضور در کلاس- انجام فعالیت نمایش عملی	ویدئو پروژکتور و اسلاید- روش های شبیه سازی- تجهیزات واقعی	سوال و جواب تکوینی- مشاهده عینی	سیاوش سنگی- مریم علی قلیزاده	
بیست و چهار	آشنایی با انواع پانسمان و اصول آن	اجرای پانسمان های ساده و پیشرفته ارزیابی زخم و انتخاب پانسمان مناسب	فراگیر پانسمان ساده را در یک مدل انجام دهد. فراگیر حداقل دو نوع پانسمان را برای زخم های مختلف انتخاب کند.	*	*	*	حضور	سخنرانی- بحث در گروه کوچک- پرسش و پاسخ- یادگیری مبتنی بر حل	مشارکت فعال حضور در کلاس- انجام فعالیت نمایش عملی	ویدئو پروژکتور و اسلاید- روش های شبیه سازی- تجهیزات واقعی	سوال و جواب تکوینی- مشاهده عینی	سیاوش سنگی- مریم علی قلیزاده	

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

					مسأله- نمایش عملی روی تجهیزات									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

انتظارات از دانشجو/قوانین دوره:

غیبت بیش از ۴/۱۶ دوره منجر به حذف دوره می شود.
کسب نمره کل دوره ۱۰/۲۰ جهت گذراندن دوره در سطح کارشناسی الزامی است.
در صورت عدم گذراندن پیش نیاز درس؛ انتخاب درس کان لم یکن و درس حذف خواهد شد.
حضور در آزمون پایانی دوره طبق تقویم آموزشی دانشکده، الزامی است.
تلاش برای کسب دانش، حفظ و ارتقا انگیزه های تحصیلی (پیش خوانی، مرجع خوانی، برنامه ریزی، خودارزیابی، هدف گزینی، ادغام گری دانسته ها، یادداشت برداری، گوش دادن فعال)
مشارکت فعال در فعالیت های یادگیری کلاس (پرسش و پاسخ ها، بحث ها، فعالیت های گروهی و غیره)
در زمان حضور در کلاس رعایت پوشش حرفه ای الزامی است.
رعایت نظم (ورود و خروج به موقع، عدم اتلاف زمان کلاس، رعایت سکوت، رعایت زمان و سرعت عمل در فعالیت های کلاسی، حضور مستمر در کلاس، ارایه به موقع تکالیف، بی صدا نمودن تلفن همراه در کلاس، عدم مشغولیت با تلفن همراه در کلاس مانند مکالمه یا بازدید پیام ها)

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره درس های نظری و عملی

عدم ضبط صوتی و یا تصویری کلاس درس

رعایت ادب و احترام (گفتمان مودبانه، رعایت حق تقدم برای صحبت، پرهیز از مشاجره و الفاظ نامناسب، عدم مصرف مواد غذایی در کلاس)

رعایت صداقت (پرهیز از تقلب در امتحانات، صداقت در تکمیل و ارایه تکالیف، پرهیز از جعل تکالیف، صداقت در گفتار)

رعایت وظیفه شناسی (درست انجام دادن و پاسخ گو بودن برای امور محوله و وظایف)

نقش حمایت گری (کمک به همتایان برای یادگیری یا انجام امور محوله)

روش ارزشیابی		
روش ارزشیابی	شیوه اجرا یا ابزار ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
تشخیصی	-	
تکوینی ^۵	پرسش و پاسخ	۲۰
تراکمی ^۶	آزمون کتبی آزمون ساختارمند بالینی عینی	۸۰

^۵ روش ارزشیابی تکوینی به شیوه سوال و جواب، ایجاد فرصت تمرین رگ گیری
^۶ ارزشیابی تراکمی هم می تواند روش ارزشیابی همتا یا تحویل کارپوشه، لاگ بوک و آزمون کتبی

منابع درس (آخرین ویرایش)

الف) منابع درس مورد استفاده توسط مدرس / مدرسین

۱.

Berry and Kohn's Operating Room Technique

انتشارات Elsevier

آخرین ویرایش.

Brunner, Lillian and Suddarth, Doris. Textbook of Medical-Surgical Nursing ۲.

انتشارات Lippincott Company

آخرین ویرایش.

Kozier, Barbara; & et al. Fundamentals of Nursing ۳.

انتشارات Addison-Wesley

آخرین ویرایش.